

Erdélyi Múzeum-Egyesület

Jogtanácsosi beszámoló

Az elmúlt évben az Erdélyi Múzeum-Egyesület jogi képviselője vonatkozásában a következő ügyekben jártunk el. Ezek akkori állásának ismertetése a korábbi, 2022. október 11-i választmányi ülésen már megtörtént, de az átláthatóság kedvéért itt a teljes elmúlt év tevékenységét szerepeltetjük, ugyanis a legutóbbi beszámoló óta az egyes ügyek állásában valamennyi változás állt be.

1. A Wass ház visszaszolgáltatásának, illetve az ingatlanra vonatkozó kártérítés megítélésének kapcsán több eljárás van jelenleg is folyamatban. Ezek az eljárások Romániában és a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága előtt folynak.

1.1. Elsőnek a strasbourgi bíróság előtti eljárásokat szeretném ismertetni, amelyekben egy külföldi ügyvédi iroda működik közre, de amelynek meglehetősen részletes dokumentációját mi készítettük elő, és a szükséges információkat is mi bocsátottuk rendelkezésre. Itt két különböző kereset is vizsgálat alatt áll: az első az egész ingatlan visszaszolgáltatására vagy az után nyújtandó kártérítésre vonatkozik, a második pedig az állam által el nem adott ingatlanrészek visszaszolgáltatására, vagy amennyiben ez lehetetlen, kártérítés nyújtására.

Az első eljárás 2019-ben keletkezett, és a 30295/19 sz. ügyiratszám alatt zajlik. A keresetünk emberjogi bírósági vizsgálata folyamatban van. Ennek keretében 2022 májusában az Emberi Jogok Európai Bírósága továbbította az Erdélyi Múzeum-Egyesület számára a keresetünkkel szemben a Román Állam által megfogalmazott írásos álláspontot, és felhívta az Erdélyi Múzeum-Egyesületet egy a Wass ház épületére vonatkozó értékbecslés továbbítására, amely kártérítés megítélése esetén a követelés összegének számszerűsítéséhez lenne szükséges.

A román állam álláspontja nem tartalmazott új érveket a korábbiakban ismertekhez képest, sőt kimondottan általános okokkal indokolta a visszaszolgáltatás elmulasztását, illetve az ezt megerősítő romániai jogerős határozat jogszerűségét. A megfogalmazott állami álláspontokkal szemben a szükséges válaszok, valamint az elkészült becslés, amely ingatlan értékét 1.044.000 euróra értékelte, 2022. június 20-án továbbításra is került az emberjogi bírósághoz.

A viszontválasz benyújtására a román állam számára a bíróság legutóbb 2022. novemberére tűzött ismételt póthatáridőt. A román állam, a további póthatáridő tűzését követően, 2022. november 3-án csupán formális választ terjesztett be, amelyben alig ellenkezett a visszaszolgáltatás ellen. Az ellenérték mértékének kapcsán kérte, hogy amennyiben a kártérítést jóváhagyná az emberjogi bíróság, azt az általunk készített szakértői véleményben kimutatott értéknél alacsonyabb értékben határozza meg. Az állam viszontválaszával szemben további állásfoglalás részünkről már nem terjeszthető be a strasbourgi bíróság eljárási szabályai szerint. Az ügyben a bíróság döntését várhatóan két-három éven belül közli.

A második eljárásra vonatkozó kereset 2021. december 3-án került beterjesztésre, ezt az Emberi Jogok Európai Bírósága befogadta (vagyis az előszűrésen átesett és elfogadhatónak minősült), vizsgálata a 60708/21-es ügyiratszám alatt történik. A befogadást igazoló levél óta az ügy helyzetéről további tájékoztatás nem érkezett, és a következő két–három évben nem is várható, ugyanis addig a kereset feldolgozása az emberjogi bíróság terheltsége miatt valószínűtlen.

1.2. Romániában a Wass ház visszaszolgáltatását jogerősen elutasító ítélet ellen rendkívüli fellebbezéssel (ún. perújítással), és ennek kapcsán, az ügy sajátosságait tekintve, alkotmányossági kifogással élünk.

Románia Legfelső Semmítő- és Ítélszékének Közigazgatási Kamarája a perújítási kérelmet 2022. szeptember 13-án tárgyalta 1975/1/2021-es ügyiratszám alatt. A kérelmet a legfelsőbb bírói fórum visszautasította, azonban a keletkező határozat a Legfelső Semmítő- és Ítélszék Nagykamarája előtt megfellebbezhető. A határozat indokolása még nem érkezett meg.

Azonos ügyben Románia Legfelső Semmítő- és Ítélszékének Közigazgatási Kamarája, az 1975/1/2021/a1-es ügyiratban jóváhagyta az alkotmányossági kifogás Románia Alkotmánybíróságához történő felterjesztését. Az ügyben az Alkotmánybíróság tűz majd ki tárgyalási határidőt, amelyről utóbb az Erdélyi Múzeum-Egyesületet tájékoztatja.

Az Alkotmánybíróságnál az ügy a 2366D/2022 ügyiratszám alatt került iktatásra. Az ügyben jelenleg a jelentéstevő bíró tevékenykedik, jelentése elkészültét követően kerül majd az ügyben tárgyalás kifizésre.

2. A 2015. évi FMTÜ finanszírozása kapcsán Kolozsvár Muncípium keresetet indított az Erdélyi Múzeum-Egyesület ellen, amelyben a városi finanszírozás visszaszolgáltatását követelte 6248 lej értékben, amelyhez törvényes kamat adódik. A követelési kereset 18789/211/2021 ügyiratszám alatt került tárgyalásra. Vélekedésünk szerint a keresetindítás elévült tartozás érvényesítésére történt. Az ügyet a Kolozsvári Bíróság, a Kolozs Megyei Törvényszék és a Kolozsvári Ítéltábla előtt is ezen indokkal megnyertük. A 2022. október 4-én tartott utolsó, ítéltáblai tárgyalás után kihirdetett ítélet jogerős.

3. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Alapszabályának módosítása kapcsán létrehozott bizottság keretein belül 2023 januárja folyamán javasoltuk az Alapszabály egyes pontokon történő kiigazítását mind a hatályos román joggal, mind pedig a hatékony egyesületi működés elvárásaival történő összhangba hozását. A javasolt módosítások, és a bizottság keretében kimunkált további változtatási javaslatok fényében új alapszabály-tervezetet terjesztettünk elő, amelynek részletes ismertetése a 2023. február 25-i választmányi ülésen külön is megtörténik.

4. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület több esetben igényelt nemperes jellegű jog tanácsadást és okiratszerkesztést a legutóbbi választmányi ülés óta eltelt időszakban, amely igénynek eleget tettünk, így például a következő ügyekben:

— A Müller ház (Napoca/Jókai u. 14. sz.) 2. lakrészének és a ház összességének tulajdonjogi helyzete, különösen az 1. lakrész tulajdonosával közös tulajdonú részek megállapítása és a ház kataszteri dokumentációja előkészítésének kapcsán (mely többek között az 1. lakrész

tulajdonosának hivatalos – végrehajtó útján történő – felszólítását és számos okirat beszerzését is feltételezte). A kataszteri dokumentáció elkészült, a ház és udvar közös részeinek jogi letisztázása folyamatban van.

— A Lăcătușului/Lakatos u. 3. szám alatt található ingatlannal szomszédos telken zajló építkezés során az építést kezdeményező tulajdonos egy beépítési nyilatkozatot kért az Erdélyi Múzeum-Egyesülettől, amelyet az illető tulajdonossal lefolytatott tárgyalásokat követően megszerkesztettünk. Egyúttal kieszköztük, hogy a tulajdonos ezzel azonos nyilatkozatot tegyen, ezzel bővítve az Erdélyi Múzeum-Egyesület Lakatos utcai telkének beépíthetőségét.

— Az Erdélyi Múzeum-Egyesület letétében található egyes fossziliák (*Balaur bondoc* és pterosaurusz maradványok) Japánba történő kiutaztatásának és ottani kiállításának, majd visszaszolgáltatásának szerződéses, illetve megbízási iratait előkészítettük, hitelesítés végett.

— Az Erdélyi Múzeum-Egyesület által történő hagyaték (2 db. sírhely) elfogadásának kapcsán közreműködtünk.

— Az Erdélyi Múzeum-Egyesület legutóbbi közgyűlésének határozatai bírósági bejegyzésében közreműködtünk.

— Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kérésére és érdekében több esetben levelezést folytattunk (például a marosvásárhelyi Orvostudományi és Gyógyszerészeti Szakosztály részére fogorvosi képzés engedélyezéséhez szükséges egyes okiratok továbbítása).

Kolozsvár, 2023. 02. 25.

dr. Veress Emőd, DSc.

jogtanácsos